تعریف

هاری یک بیماری ویروسی سیستم اعصاب مرکزی است.

این بیماری کشنده، بین حیوانات (پستانداران خونگرم) و انسان مشترک بوده و اغلب بوسیله گزش حیوان آلوده مانند سگ، گربه، خفاش و گاو به انسان منتقل می شود.

در صورت بروز علائم هاری، این بیماری درمان ناپذیر بوده و سرانجام به مرگ منجر می شود. البته افرادی که توسط حیوانات اهلی و وحشی گاز گرفته می شوند اگر در اسرع وقت به مراکز پیشگیری مراجعه نمایند به این بیماری مبتلا نخواهند شد.

راههای سرایت بیماری:

۱ – گاز گرفتن: اصلیترین راه سرایت بیماری گاز گرفتن به وسیله حیوان هار است که در مورد گربه و گربه سانان از طریق کشیدن پنجه آغشته به بزاق نیز انتقال بیماری صورت میگیرد.

۲ – پوست: بیماری هاری از راه پوست سالم قابل سرایت نیست ولی اگر کوچکترین خراش یا زخمی در پوست وجود داشته باشد در تماس با ترشحات آلوده انتقال صورت خواهد گرفت.

۳ – سایر راهها: انتقال بیماریبه ندرت از طریق دستگا ه تنفس،دستگاه گوارش،پیونداعضاء، جفت،وسایل آلوده، مخاطها و ازانسان به انسان امکانپذیر میباشد.

علائم بیماری در حیوانات:

اولین علامت بیماری تغییر در رفتار و عادت های حیوان است ؛ به نحوی که گوشه گیر و منزوی می شود یا عصبانی و بدخو شده و به گاز گرفتن سنگ، چوب و اشیای مختلف پرداخته و به هرکس و حیوان سر راه خود حمله می برد.

همچنین به علت عدم قدرت بلع، کف از دهانش سرازیر شده و صدای حیوان ناموزون می شود، حیوان به زودی در اثر فلج دستگاه تنفسی خواهد مرد.

علایم بیماری در انسان:

خستگی، بی اشتهایی

افسردگی یا بیقراری

سوزش، خارش و درد محل گزش

تحریک پذیری و ترس از فضای باز

ترس از نور، ترس از آب

مرگ بیمار معمولا بعلت فلج عضلات تنفسی رخ می دهد.

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین
مرکز آموزشی درمانی بوعلی سینا

حیوان گزیدگی

Rabies

ابتلا به هاری = مرگ

تنها راه نجات فرد هار گزیده تزریق واکسن و سرم بیماری می باشد

اقدامات اولیه در برخورد با حیوان گزیدگی

۱ – خارج ساختن ویروس ازمحل زخم :

شستشوی عمقی با آب وصابون حتی با استفاده از برس به مدت ۵ تا ۱۰ دقیقه که میتوان ادعا کرد ۵۰ درصد از پیشگیری مربوط به رعایت کامل همین نکته است.

۲ – خارج کردن کف صابون از لابه لای زخم :

با استفاده از فشار آب یا آب پاش باید کف صابونهای باقیمانده در لابلای زخم کاملا شسته شود.

۳– نبستن محل زخم (مگر در مورد شریانهای خونریزی دهنده)

۴-مراجعه به مراکز بهداشتی–درمانی و تزریق واکسن و سرم ضدهاری

بین گاز گرفتگی از روی لباس یا بدون لباس تفاوتی وجود ندارد و بایستی فرد حیوان گزیده تحت درمان پیشگیری قرار گیرد

نکته:

جهت پیشگیری از ابتلا به هاری نکات زیر را مد نظر قرار دهید:

به حیوانات وحشی نزدیک نشوید حتی اگر رام به نظر برسند.

از سگها و گربه های ولگرد فاصله بگیرید و سعی نکنید آنها را لمس کنید.

حیوانات اهلی خود را واکسینه کنید.

از ریختن زباله ها در معابر و اطراف منزل خود خودداری کنید و جهت جلوگیری از تجمع حیوانات ولگرد زباله ها را در سطلهای درب دار بریزید.

اگر توسط حیوانات زخمی یاگزیده شدید به مراکز بهداشتی درمانی مراجعه نمایید.

درصورتی که درحیوان شما علائم هاری بروز کرد سریعا به دامپزشکی و مرکز بهداشتی یاخانه بهداشت محل سکونت خود اطلاع دهید.

اگر حیوان خانگی شما توسط حیوان دیگر گزیده شد به دامپزشکی مراجعه نمایید.

نکته آخر:

در ایران هر نوع حیوان گزیدگی باید مشکوک به هاری تلقی گردد و بایستی فورا به مراکز بهداشتی درمانی مراجعه نمود.

شماره تماس ستاد گزارش گیری بیماریهای مرکز بهداشت استان قزوین:

۰۲۸۳۳۶۵۳۹۷۳

منبع: کتاب جامع بهداشت عمومی (دکتر حاتم)

تهیه و تنظیم: واحد آموزش سلامت